

ZASADY PRZYZNAWANIA
PRAWA I WYPŁATY
ŚWIADCZEŃ
PRZEDEMERYTALNYCH

Warunki wspólne dla wszystkich świadczeń

Zgodnie z art. 2 ust. 3 ustawy z 30 kwietnia 2004 r. świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie, która spełnia ogólne warunki wymagane do przyznania tego świadczenia, czyli:

- przez okres co najmniej 6 miesięcy pobierała zasiłek dla bezrobotnych,
- nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna,
- w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych,
- złożył wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w ściśle określonym terminie.

Indywidualne warunki wymagane do przyznania świadczenia przedemerytalnego

Część przesłanek powstania tego uprawnienia powtarza się; **są to przesłanki** dotyczące:

- **wieku osoby uprawnionej** ("przedemerytalnego"),
- **stażu pracy,**
- **okresu zatrudnienia w danym zakładzie pracy,**
- **pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy,**
- **okresu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne,**
- **wymóg dalszego pozostawania bez pracy,**
- **zakończenia stosunku pracy.**

Art.2 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych wskazuje następujące okoliczności uzasadniające powstanie prawa do świadczenia:

- **likwidacja lub niewypłacalność pracodawcy** (w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy) - pkt 1 i pkt 6,
- **przyczyny dotyczące zakładu pracy** (w rozumieniu przepisów ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy) - pkt 2 i pkt 5,
- **ogłoszenie upadłości przez osobę**, która prowadziła pozarolniczą działalność (w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych; Dz. U. z 2004 r. Nr 173, poz. 1808) - pkt 3,
- **zarejestrowanie się we właściwym powiatowym urzędzie pracy** w ciągu 30 dni od ustania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy - pkt 4.

Likwidacja pracodawcy

W znaczeniu art. 2 ust.1 pkt1 ustawy to oznaczony przez właściwe przepisy prawa stan majątkowy i organizacyjny pracodawcy.

Zgodnie z art. 3 kp Pracodawcą jest jednostka organizacyjna, choćby nie posiadała osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, jeżeli zatrudniają one pracowników.

O likwidacji nie można mówić w stosunku do osób fizycznych zatrudniających pracowników.

Likwidacji mogą podlegać jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej , zatrudniające pracowników.

Rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.)

Definicję legalną przyczyn dotyczących zakładu pracy zawiera art.2 ust.1 pkt.29 tej ustawy.

Przyczyny dotyczące zakładu pracy - oznacza to:

- a)** rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn niedotyczących pracowników,
- b)** rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu ogłoszenia upadłości pracodawcy, jego likwidacji lub likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych albo technologicznych,
- c)** wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w przypadku śmierci pracodawcy lub gdy odrębne przepisy przewidują wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w wyniku przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę i niezaproponowania przez tego pracodawcę nowych warunków pracy i płacy,
- d)** rozwiązanie stosunku pracy przez pracownika na podstawie art. 55 § 1¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy z uwagi na ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków wobec pracownika;

Ogłoszenia upadłości przez osobę która prowadziła nieprzerwanie przez okres nie krótszy niż 24 miesiące pozarolniczą działalność, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych", i za ten okres opłacała składki na ubezpieczenia społeczne

Ustanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy

Osoba, która **zarejestrowała się** we właściwym powiatowym urzędzie pracy w ciągu **30 dni od ustania prawa do renty** z tytułu niezdolności do pracy uzyska prawo do świadczenia przedemerytalnego w przypadku, gdy rentę tę pobierała **nieprzerwanie przez okres 5 lat** oraz do dnia, w którym ustało prawo do renty, ukończyła co najmniej **55 lat – kobieta** i **60 lat – mężczyzna** i osiągnęła okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej **20 lat dla kobiet** i **25 lat dla mężczyzn**.

Równoważnik okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych art. 2 ust.5

Okres 180 dni nie musi być okresem faktycznego pobierania zasiłku dla bezrobotnych . Można do tego okresu doliczyć okresy , za które zgodnie z art. 75 ust.2 ustawy o promocji zatrudnienia prawo do zasiłku dla bezrobotnych nie przysługiwało. Nadto okresy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych podjętych w okresie 180 dni.

Termin do złożenia wniosku

Warunek złożenia wniosku o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 180-dniowy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach Zakład Ubezpieczeń Społecznych, na wniosek osoby zainteresowanej, może przywrócić termin złożenia wniosku.

Zasady zawieszania prawa i zmniejszania wysokości świadczeń i zasiłków przedemerytalnych w związku z osiągnięciem przychodów

Osoba uprawniona do świadczenia przedemerytalnego/zasiłku przedemerytalnego jest zobowiązana do powiadomienia Oddziału ZUS o podjęciu oraz o zaprzestaniu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczeń społecznych, z której uzyskuje przychód.

Za przychód powodujący zawieszenie prawa do świadczeń lub zmniejszenie ich wysokości uważa się przychód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności (w tym także za granicą).

Jeżeli osoba pobierająca świadczenie przedemerytalne/zasiłek przedemerytalny jest wyłączona z obowiązku ubezpieczeń społecznych z uwagi na podleganie temu obowiązkowi z innego tytułu, przychód przyjmuje się w kwocie, jaka stanowiłaby podstawę wymiaru składek na wym. ubezpieczenia w przypadku obowiązkowego podlegania tym ubezpieczeniom, a w przypadku podlegania tym ubezpieczeniom dobrowolnie – zadeklarowaną podstawę wymiaru składek.

Nie powoduje zmniejszenia ani zawieszenia świadczenia osiągnięcie przychodu w wysokości **nie przekraczającej 25% kwoty prze-ciętnego wynagrodzenia** w roku kalendarzowym poprzedzającym termin waloryzacji, ogłoszonego przez Prezesa GUS do celów emerytalnych, zwaną dalej **"dopuszczalną kwotą przychodu"**.

Osiągnięcie przychodu w wysokości przekraczającej 25% kwoty przeciętnego wynagrodzenia, **nie wyższej niż 70% tej kwoty**, zwanej dalej „**graniczną kwotą przychodu**” powoduje zmniejszenie wysokości świadczenia o kwotę tego przekroczenia. W przypadku gdy w wyniku zmniejszenia kwota świadczenia byłaby niższa niż kwota gwarantowana, świadczenie przedemerytalne/zasiłek przedemerytalny wypłaca się **w kwocie gwarantowanej**.

Osiągnięcie przychodu **przekraczającego 70% kwoty przeciętnego wynagrodzenia**, powoduje **zawieszenie świadczenia**.

Przychód uważa się za osiągnięty w miesiącu, w którym został wypłacony.

Rozliczenia świadczenia Oddział ZUS dokona po upływie roku rozliczeniowego, ustalonego od dnia 1 marca każdego roku do ostatniego dnia lutego następnego roku, w formie rozliczenia rocznego lub miesięcznego, w zależności od tego, która forma rozliczenia jest dla świadczeniobiorcy korzystniejsza.

-
- **Świadczenia przedemerytalne** od marca 2016 r. – **1029,86 zł**
 - **Dopuszczalna miesięczna** kwota przychodu równa 25 % przeciętnego wynagrodzenia od marca 2016 r. – **975,00 zł**
 - **Graniczna miesięczna** kwota przychodu równa 70% przeciętnego wynagrodzenia od marca 2016 r. – **2729,90 zł**
 - **Dopuszczalna roczna** kwota przychodu - **11 350,80 zł** (za 2015 r.)
 - **Graniczna roczna** kwota przychodu – **31 782,00 zł.**
 - **Miesięczna gwarantowana kwota** świadczenia przedemerytalnego od marca 2016 r. – **514,93 zł.**

W celu ustalenia, czy osiągnął w minionym okresie rozliczeniowym przychód uzasadniający wypłatę świadczenia w pełnej, czy w zmniejszonej wysokości albo uzasadniający zawieszenie wypłaty, świadczeniobiorca jest zobowiązany(a) do końca maja każdego roku powiadomić Oddział ZUS o łącznej kwocie przychodu osiągniętego w ubiegłym okresie rozliczeniowym z uwzględnieniem przychodów uzyskanych w kolejnych miesiącach tego okresu. Jeżeli osiągnął przychód z więcej niż jednego tytułu powinien wskazać przychody uzyskane ze wszystkich tytułów.

Podstawa prawna:

- ustawa z dnia 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz.U. z 2013r. poz.170),
- ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 748 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2015 r.poz. 121 ze zm.).